

A Nomaison-féle cserkéreg-hántás.

Franciaországban körülbelül két év előtt egy bizottság küldetett ki azon feladattal, hogy a Normaison-féle új cserhántási módot, melynél a kéreg gőz által fejtetik le a törzs-ről, vizsgálat alá vegye s annak erdőgazdasági jelentőségéről s a cserzésnél esetleg mutatkozó előnyeiről jelentést tegyen.

A bizottság, mely több erdészeti szakemberen kívül néhány igen előkelő erdőbirtokosból s jelentékeny börgyárosból volt összeállítva, munkálatát befejezván, annak eredményéről részletes jelentést terjesztett elő a kereskedelmi miniszteriumhoz, mely ennek útján nem régiben hivatalosan is közzé tétetett. — E közleményből érdemesnek tartunk e lapokban is közölni néhány adatot. A nagy mérvben keresztül vitt hántási kísérletekből mindenek előtt az tűnt ki, hogy a gőz által télen hántott fa a nedvkeringés idejében, természetes uton hántott-nál, akár mint tűzifa, akár mint szerszámfa (pl. szőlőkaró, vagy más kisebb méretű mezőgazdasági fa gyanánt használva) jobb és tartósabb. — A mi a cserkéreg minőségét illeti, a bizottság egyik legkiválóbb tagja Fortier Beaulieu jelentése nyomán, a következőket közölhetjük, megemlítve, hogy ő cserzési kísérleteire 8.000 kiló gőzzel és ugyanannyi természetes módon hántott cserkéregget használt fel, hogy tehát az alábbi adatok nagy mértékben kivitt kísérletekre támaszkodnak.

Beaulieu módja a cserzés keresztülvitelénél a következő:

A bőrök kellő módon előkészítve, cserkéreg és vízből álló fürdőbe tétetnek s ebben maradnak 24 óráig folytonosan kavartatva, hogy egyenletes színezetet nyerjenek s hogy kellőleg előkészítettessenek a következő erősebb fürdőkre, mint szokták mondani, csávákra.

Az első ilyen csávában a bőrök 8, a másodikban 12, a harmadikban 18 és végül az utolsóban 30 napig maradnak,

mely kezelés alatt a cserkéreg folytonosan szaporittatik, úgy hogy utoljára a bőrök úgy szólva csak cserrel érintkeznek. Ezután a tulajdonképi cserzés következik, a bőrök az ugynevezett cserző gödörbe tétetnek, hol mindenik meghatározott mennyiségű csert kap. Az első csergödörben 2, a 2-ikban 2—3 hónapig hagyatnak. Nagy és vastag bőröknél egy harmadik gödör is szükséges.

Az eként megejtett kísérleteknél a következő észleletek tétettek:

1. A gőzzel hántott cserkéreg alkalmazásánál a bőrök, mielőtt a csergödörbe kerültek, sárgás-fehér színt mutattak, tappintásuk a szőrfelöli oldalon puha volt s csak kis mértékben mutatkozott ripacsosnak; a csergödörben fehér színt nyertek, igen hajlékonyná váltak, metszetük sárgás színt mutatott, mindamellet cserzett volt; a csergödörből kikerülve, igen hajlékonyak voltak, szép fénytelen színű felülettel; ilyenek maradtak kiszáritva is fehér színt mutatva.

2. Természetes módon nedvben hántott kéreggel kezelve, a bőrök a cserzés előtt sárgás-barna színt mutattak száraz és kemény tappintású felülettel s kissé tömötten álló ripacsokkal; a csergödörben színük barnásra változott felületük durva, metszetük fekete s látszólag erősen cserzett volt; a csergödörből kikerülve, tömör és aránylag kemény tapintatuaknak találtak, ilyenek maradtak kiszáritva is, csak hogy színük sárgára változott.

Tehénbőrök nedvben hántott kéreggel cserezve 1·13⁰/₀-al kisebb súlyt mutattak, mint a melyek gőzzel hántott kéreggel készítették ki. Utóbbiak ezen kívül hajlékonyabbak, fehérebbek s egyenletesebb felületűek voltak, mint az elsők. Konstatálva lett az is, hogy a gőzzel hántott kéregből készített cserlé, kevesebb savakat tartalmaz, mint a másnemű kéregből készült. Ezen észleletből a bizottság azt következteti, hogy a Nomaison-

féle rendszer szerint hántott kéreggel hajlékonyabb és finomabb bőrt lehet készíteni, miután jól ismert dolog, hogy ha a cserlébe savakul kénsav adatik, a bőr ridegebb, tömörebb lesz. — Talpbőr készítésére tehát a természetes módon hántott cserkéreg czélszerűbb, ugynevezett nyeregbőr előállítására azonban jobb a gőzzel hántott cser.

A bizottság véleménye szerint a Nomaison-féle hántás, minden körülmények között, érdekes kiegészítőjéül tekinthető a természetes hántási módnak, különösen ha tekintetbe vétetik, hogy ez utóbbi nem csak tavasszal és csupán csak az erdőben, hanem az év bármely szakában s az erdőn kívül bárhol, pl. rakhelyeken, udvarokban stb. is kivihető.

Közli : *Horváth Sándor.*

A f a p i a c z r ó l .

Budapest, november-hó 12-én.

A fapiacz helyzete lankadt forgalommal és kereslettel fejezi be az őszi idényt s e mellett még a téli hónapok sem ígérnek valami kedvező fordulatot. A pénzről ugyan azt mondják, hogy bővebben áll rendelkezésre, a fánál azonban nem sok hatása látszik, mert a faüzlet körében ugyszólva nyomasztó mértékre kifejlődött váltóhitel nem csökken s a hosszabb lejáratot csak úgy keresi mint eddig is bármikor, miáltal erősebb mértékben kényszeríti az eladó kereskedőt vagy birtokost a leszámítolás terére s ezzel a különben sem fényes árakból való további engedésre. E helyzet a kül- és belföldi forgalomra nézve egyaránt áll, sulyósbitva lévén a külföldet illetőleg még azzal, hogy a magyar faanyagok vasuti szállítási díjának kérdése még mindig forrongó állapotban van s az anyag természetének megfelelőbb szabályozást várja, az egyik főbaj erre nézve azonban az, hogy maguk a vasuti igazgatóságok sem tudnak egymás közt érdekeik kölcsönösebb kielégítésével járó megoldásra jutni s ezért késik és szenved az ügy, melynek előbb vitelét az igazgatóknak közelebről Drezdában tartott ülése sem eszközölte többel, mint a pusztá eszmecsere teljesítésével.